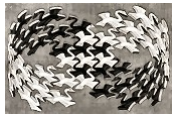

Abstract Factory

Abstract Factory – úvod

■ Problém

- potřebujeme vytvářet objekty ze skupiny souvisejících tříd
- skupin je více, chceme je snadno vyměňovat
- můžeme používat (v jednom kontextu) pouze jednu skupinu – konzistence

■ Příklad: widgety

- toolkit pro vytváření GUI s různými “look and feel“
- WidgetFactory – vytváří okna, tlačítka, ...
- konkrétní skupina do které objekt patří není důležitá (PMBUTTON vs. MotifButton)
- pozn: PM = Presentation Manager – GUI v systému OS/2

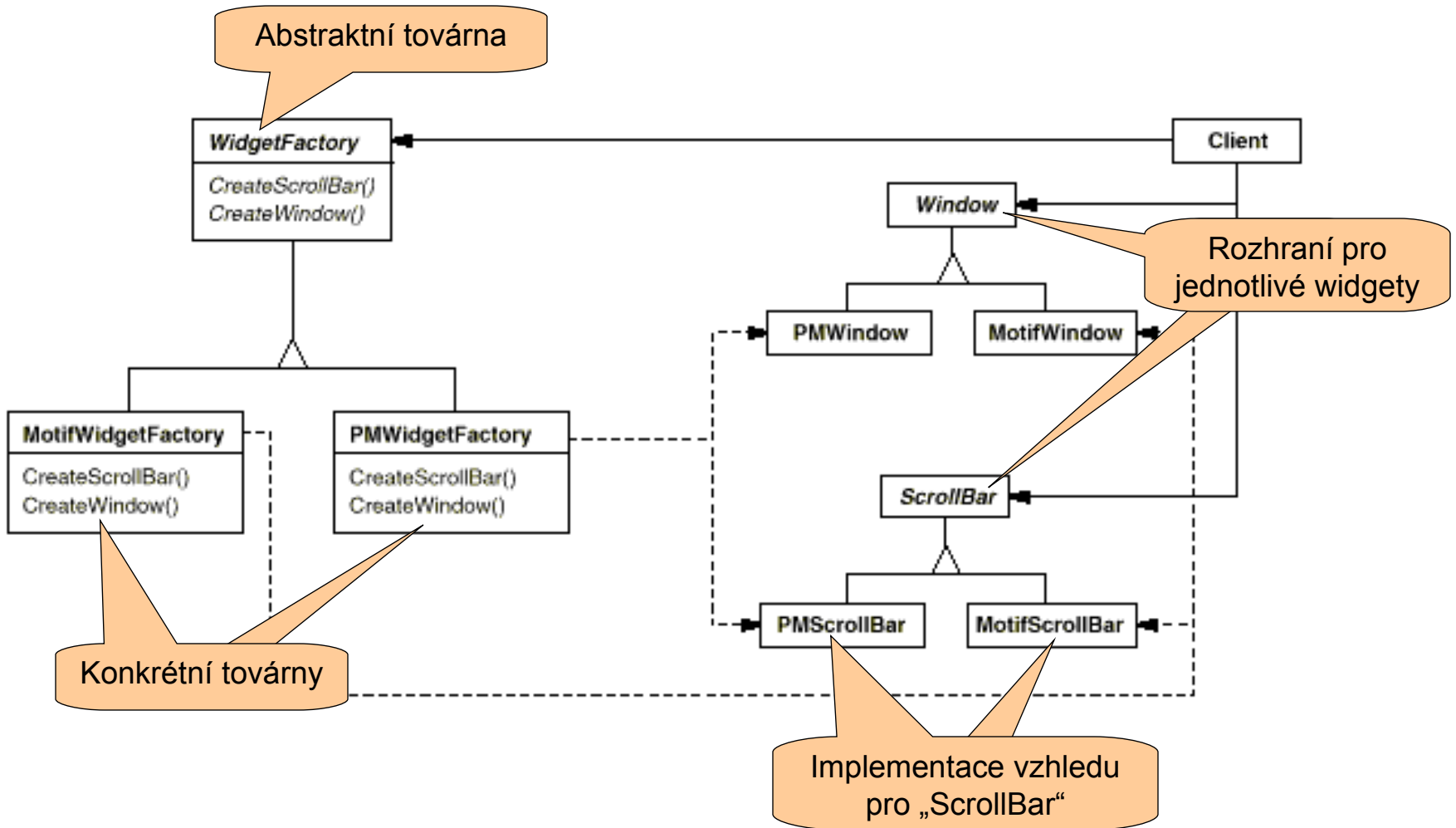
■ Jak na to?

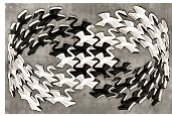
- izolovat aplikaci od konkrétních typů - zbavit se operátoru `new`
- vytvářet objekty pouze pomocí **továrny** → možnost kontroly z jednoho místa
- využít polymorfismus – přístup k továrně přes **abstraktní** rozhraní

■ Známý také jako Kit

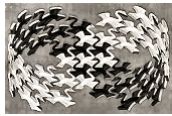
Abstract Factory – příklad

Abstract Factory – účastníci

- **Abstraktní produkty (Window, ScrollBar)**
  - rozhraní objektů vytvářených v továrně
  - viditelné pro aplikaci
- **Abstraktní továrna (WidgetFactory)**
  - rozhraní pro vytváření objektů
  - vrací „abstraktní“ objekty
  - viditelné pro aplikaci
- **Klient**
  - používá jenom rozhraní abstraktních produktů a továrny
- **Konkrétní produkty (MotifWindow, MotifScrollBar)**
  - skutečné objekty, neviditelné pro aplikaci
  - implementují rozhraní jednotlivých abstraktních produktů
- **Konkrétní továrny (MotifWidgetFactory, PMWidgetFactory)**
  - vytváří skutečné objekty, neviditelné pro aplikaci
  - implementují rozhraní abstraktní továrny

Abstract Factory – Factory Method implementace

■ Snadná změna skupiny tříd

- stačí použít jinou konkrétní továrnu
- jen změna inicializace abstraktní továrny

■ Továrna jako singleton

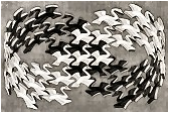
- nemá smysl více než jedna instance každé konkrétní továrny
- typicky chceme pouze jednu továrnu v celé aplikaci (kvůli konzistenci)

■ Přidávání skupin

- pro každou novou skupinu je nutné implementovat všechny metody
- varianta: továrna není abstraktní – poskytuje defaultní implementace

■ Přidávání druhů objektů

- nutná změna rozhraní a všech konkrétních továren
- řešení: rozšiřitelná továrna

Abstract Factory – rozšiřitelná implementace

■ Vlastnosti

- stačí jedna metoda - její parametr identifikuje objekt, který má být vytvořen
- všechny objekty musí mít společného předka
- eliminuje nutnost změny rozhraní továren při přidání nového druhu objektu
- nevýhoda: ztrácíme část typové kontroly, klient musí provádět přetypování
- jak volit typové identifikátory?

```
class GUIFactory {
public:
    virtual Widget* Create(WidgetId id);
};

Widget* GUIFactory::Create(WidgetId id) {
    switch (id) {
        case BUTTON:
            return new Button();
        case TEXTBOX:
            return new TextBox();
        default:
            return 0;
    }
}
```

```
class NewFactory: public GUIFactory {
public:
    virtual Widget* Create(WidgetId id);
};

Widget* NewFactory::Create(WidgetId id) {
    switch (id) {
        case BUTTON:
            return new NewButton();
        case SLIDER:
            return new Slider();
        default:
            return GUIFactory::Create(id);
    }
}
```

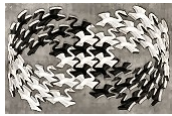

Abstract Factory – dynamická implementace

■ Vlastnosti

- továrna spravuje mapování: identifikátor typu → vytvářející funkce
- konkrétní typy vytvářených objektů se registrují jednotlivě za běhu
- stačí jedna univerzální implementace továrny
- má širší použití – systémy kde neznáme přesné typy při kompilaci

```
class Factory {
    typedef AbstractProduct* (*)() ProductCreator;
    AssocMap<IdType,ProductCreator> mapping;
public:
    bool Register(IdType id,ProductCreator creator) {
        AssocMap::value_type toInsert(id, creator);
        return mapping.insert(toInsert).second;
    }
    bool Unregister(IdType id) {
        return mapping.erase(id) == 1;
    }
    AbstractProduct* CreateObject(IdType id) {
        AssocMap::const_iterator it = mapping.find(id);
        if (it != mapping.end())
            return (*it->second)();
        return 0;
    }
};
```


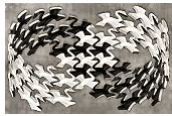
Abstract Factory – implementace pomocí prototypů

■ Pouze jedna továrna obsahující prototypy

- pro změnu typů vytvářených objektů stačí změnit prototypy v továrně
- objekty vytvářeny klonováním prototypů speciální virtuální metodou
- pomocí prototypů lze implementovat všechny tři uvedené typy továren

```
class CloneFactory {
    Button *buttonPrototype;
    Window *windowPrototype;
public:
    CloneFactory(Button *buttonProt, Window *windowProt)
        : buttonPrototype(buttonProt), windowPrototype(windowProt) {}
    ~Factory() {
        delete buttonPrototype;
        delete windowPrototype;
    }
    Button* CreateButton() {
        return buttonPrototype->Clone();
    }
    Window* CreateWindow() {
        return windowPrototype->Clone();
    }
};
```

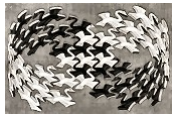

Abstract Factory – bludiště

- Program stavící bludiště dostane MazeFactory jako parametr
- MazeFactory je abstraktní a zároveň konkrétní továrnou

```
class MazeFactory {
public:
    // factory methods:
    virtual Maze* MakeMaze() const {
        return new Maze;
    }
    virtual Room* MakeRoom(int n) const {
        return new Room(n);
    }
    virtual Wall* MakeWall() const {
        return new Wall;
    }
    virtual Door* MakeDoor(Room* r1, Room* r2)
const {
        return new Door(r1, r2);
    }
};
```


Abstract Factory - bludiště

- Potomci implementují specializace jednotlivých komponent
- Továrna zajišťuje konzistenci komponent
  - RoomWithABomb má kolem sebe BombedWalls

```
class BombedMazeFactory: public MazeFactory {
public:
    virtual Wall* MakeWall() const {
        return new BombedWall;
    }
    virtual Room* MakeRoom(int n) const {
        return new RoomWithABomb(n);
    }
};
```

```
class EnchantedMazeFactory: public MazeFactory {
public:
    virtual Room* MakeRoom(int n) const {
        return new EnchantedRoom(n, CastSpell());
    }
    virtual Door* MakeDoor(Room* r1, Room* r2) const {
        return new DoorNeedingSpell(r1, r2);
    }
protected:
    Spell* CastSpell() const;
};
```


Abstract Factory – bludiště

objekty vytváří továrna

```
Maze* CreateMaze(MazeFactory *f) {
    Maze* aMaze = f->MakeMaze();
    Room* r1 = f->MakeRoom(1);
        Room* r2 = f->MakeRoom(2);
    Door* d1 = f->MakeDoor(r1, r2);
    aMaze->AddRoom(r1);
    aMaze->AddRoom(r2);

    r1->SetSide(North, f->MakeWall());
    r1->SetSide(East, d1);
    r1->SetSide(South, f->MakeWall());
    r1->SetSide(West, f->MakeWall());

    .....
    return aMaze;
}
```

názvy objektů „natvrdo“

```
Maze* MazeGame::CreateMaze() {
    Maze* aMaze = new Maze;
    Room* r1 = new Room(1);
    Room* r2 = new Room(2);
    Door* d1 = new Door(r1, r2);
    aMaze->AddRoom(r1);
    aMaze->AddRoom(r2);

    r1->SetSide(North, new Wall);
    r1->SetSide(East, d1);
    r1->SetSide(South, new Wall);
    r1->SetSide(West, new Wall);

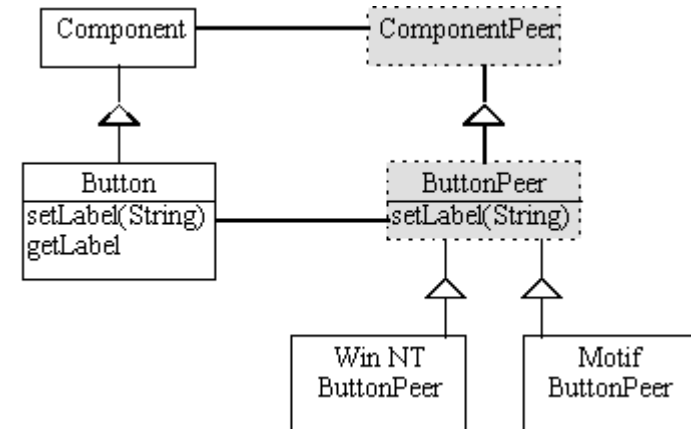
    .....
    return aMaze;
}
```

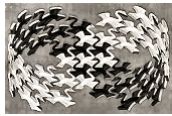

Abstract Factory – použití v AWT

- **AWT**
  - Abstract Window Toolkit
  - každá AWT komponenta (Component) obsahuje odpovídající objekt daného systému (ComponentPeer)
- **java.awt.Toolkit**
  - AbstractFactory
  - potomci vrací příslušné objekty daného systému (MS Windows, X Window)
  - createMenu(), createButton(), ...
  - getDefaultToolkit(), getToolkit()

```
public static Toolkit getDefaultToolkit() {  
    if (toolkit == null) {  
        String nm = System.getProperty(  
            "awt.toolkit",  
            "sun.awt.motif.MToolkit");  
        toolkit = (Toolkit) Class.forName(nm).  
            newInstance();  
    }  
    return toolkit;  
}
```


Abstract Factory – shrnutí

■ Definice abstraktní továrny

- rozhraní pro vytváření rodin souvisejících nebo závislých objektů

■ Jakou implementaci?

- je třeba volit mezi flexibilitou a “type safety“
- někdy omezené možnosti – například nemůžeme zasahovat do kódu vytvářených objektů
- záleží na konkrétním použití

■ Související vzory

- Factory Method - abstraktní továrna často používá tovární metody
- Prototype - abstraktní továrna může být implemetovaná i pomocí prototypů
- Singleton - je vhodné, aby továrna byla singleton